

Keel-, Neus- en Oorheelkunde

Allergie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Allergie

Allergie is een overgevoeligsreactie van het afweersysteem van het lichaam op onschadelijke stoffen, zoals stuifmeel, huidschilfers van dieren, huisstofmijt en schimmels. Deze stoffen, die altijd een soort eiwit bevatten, worden allergenen genoemd ([zie onze preventiepagina](#)). Allergie voor deze stoffen geeft klachten van neusverstopping, niezen, snotteren, tranende ogen en jeuk aan ogen, neus en keel. Neusklachten als gevolg van irriterende (chemische) stoffen, zoals tabaksrook of verflucht, worden niet veroorzaakt door allergie. Iedereen kan in meer of mindere mate last hebben van deze stoffen.

De belangrijkste allergenen

Huisstofmijt is een net niet voor het blote oog zichtbaar spinnetje dat in alle Nederlandse huizen voorkomt. Het beestje is minder dan een halve millimeter groot, op zich onschadelijk, leeft vooral in huisstof en voedt zich voornamelijk met huidschilfers. Het leeft het prettigst in een warme, vochtige omgeving waar veel huidschilfers zijn, bijvoorbeeld in matrassen, kussens en vloerbedekking. Vooral het bed is een favoriete plaats. Huisstofmijten komen het hele jaar voor, maar hun aantal neemt in de herfst toe. De huisstofmijt is verantwoordelijk voor huisstofmijtallergie.

Huisstofmijt (hier sterk vergroot)

Bloeiend gras en bloeiende bomen, zoals wilgen en elzen, veroorzaken pollenallergieën. De kat tenslotte is de meest allergene vertegenwoordiger van overgevoeligheid voor huisdieren. Ook honden en paarden zijn op dat punt berucht. Dierlijke producten, zoals huidschilfers van katten, honden en knaagdieren, kunnen eveneens allergische klachten veroorzaken.

Werking van de neus

De binnenzijde van de neus is bekleed met slijmvlies. Dit slijmvlies zit vol met klieren die slijm kunnen produceren en bevat bloedvaten. Normaal wordt er precies genoeg slijm gemaakt om de neus normaal vochtig te houden. Het slijm in de neus werkt als een beschermende laag tegen bacteriën en virussen.

Een allergie-aanval

Als een allergeen (bijvoorbeeld stuifmeelkorrels van gras) in de neus terechtkomt, ontstaat een reactie van het neusslijmvlies. Het afweersysteem van de neus reageert abnormaal op het allergeen waarvoor men overgevoelig is. Het allergeen bindt zich aan antistoffen (zoals Immunglobuline E) die aan cellen in het neusslijmvlies gebonden zijn.

De binding van allergeen aan deze antistoffen stimuleert de cel waardoor bepaalde stoffen vrijkomen, zoals histamine. Deze stoffen verwijden kleine bloedvaatjes en stimuleren de slijmklieren: dit heeft de verschijnselen van allergie zoals een jeukende neus, niezen, loopneus en neusverstopping tot gevolg. Men noemt dit allergische rhinitis.

Klachten door allergie

Mensen die last hebben van allergische neusklachten kunnen worden onderverdeeld in twee groepen.

- De eerste groep, die ook wel de 'lopers' wordt genoemd, heeft voornamelijk last van een waterige loopneus en niezen en soms ook jeukende, tranende ogen. De meeste 'lopers' zijn allergisch voor pollen, sommige voor dieren.
- De tweede groep, de 'blokkers', heeft voornamelijk last van neusverstopping en soms van een loopneus.

Astmapatiënten kunnen naast deze klachten van de neus, ook last hebben van benauwdheid en een piepende ademhaling.

Kan allergische rhinitis de oorzaak van andere problemen zijn?

Verschillende ziekten en klachten kunnen (mede) worden veroorzaakt door allergische rhinitis. Dit zijn onder andere oorontsteking, neusbijholtenontsteking, hoesten, hoofdpijn en vermoeidheid. Vaak vermindert dit als de allergie goed behandeld wordt.

Worden alle neusklachten veroorzaakt door allergie?

Niet alle neusklachten worden veroorzaakt door allergie. Neusklachten kunnen ook veroorzaakt worden door infecties, irriterende stoffen en afwijkingen in de bouw van de neus. De bekendste infectie van de neus is een verkoudheid. Een gewone verkoudheid is binnen een tot twee weken weer over. Sommige mensen reageren sterk op niet-allergische prikkelende stoffen zoals tabaksrook en (verf-) luchtjes. Ook mist en temperatuurwisselingen kunnen neusverstopping, niezen en een loopneus veroorzaken. Dit wordt hyperreactiviteit genoemd. De allergische en hyperreactieve neusklachten kunnen op elkaar lijken. Bij veel mensen worden klachten zowel door allergenen als door hyperreactiviteit veroorzaakt.

Onderzoek van de kno-arts

De kno-arts gaat met vragen op zoek naar aanwijzingen of en waarvoor u allergisch bent.

Om precies uit te zoeken op welke stoffen u reageert wordt een huidtest gedaan, waarbij een aantal prikjes met allergenen in de huid wordt gegeven. Op de plaats van de prik kan roodheid en zwelling ontstaan. Hoewel deze huidreactie meestal na een half uur verdwenen is kan na 4 - 24 uur opnieuw roodheid en zwelling ontstaan.

De grootte van de rode plek is bepalend voor de ernst van allergie, dus hoe groter de rode plek, hoe meer u op het allergeen reageert.

De betrouwbaarheid van de test wordt gemeten met twee controleprikjes waarbij de huid in het ene geval niet en in het andere geval wel moet reageren (er wordt respectievelijk alleen een oplosmiddel en oplosmiddel met histamine ingespoten).

Ook kan via een bloedmonster bepaald worden of men allergisch is, en zo ja, voor welke stoffen. Het duurt meestal enige tijd voor de uitslag van dit onderzoek bekend is.

Voorkomen

Bij de behandeling van allergie is het heel belangrijk dat contact met het allergeen zo veel mogelijk wordt voorkomen. Dit is soms gemakkelijker gezegd dan gedaan. Uw kno-arts kan u adviseren welke maatregelen voor u noodzakelijk zijn.

Huisstofmijt

De huisstofmijt leeft in stof, bij voorkeur op warme vochtige plekken. Het zoveel mogelijk vrij maken van huisstofmijt noemt men saneren. De belangrijkste ruimte in huis waar de huisstofmijt moet worden bestreden, is de slaapkamer. Zorg voor een droge slaapkamer door tijdig in het najaar de centrale verwarming aan te zetten. Om huisstofmijten te doden moeten beddengoed en gordijnen bij 60° graden worden gewassen. Eventueel kan het matras en hoofdkussen beschermd worden met een huisstofmijt dichte hoes. Gladde vloeren en schoonmaken van de vloeren (liefst dagelijks) met plakstofdoekjes en/of natte dweil, voorkomt dat hier stof ontstaat waarin huisstofmijten kunnen leven. Er zijn folders beschikbaar met uitgebreide adviezen over saneringsmaatregelen tegen huisstofmijt. U kunt met uw kno-arts bespreken welke maatregelen in uw geval zinvol zijn.

Graspollen

In geval van graspollenallergie kan geluisterd worden naar de hooikoortsberichten die van half maart tot half juni dagelijks op radio 1, na het nieuws, worden uitgezonden. Informatie vindt u ook op www.lumc.nl/pollen en www.allergieradar.nl. Houd in perioden dat er veel pollen in de lucht zijn, ramen en deuren zoveel mogelijk dicht. Ga niet te vaak naar buiten als u veel last heeft. Vooral 's ochtends vroeg, op warme zonnige dagen, zijn er veel pollen in de lucht.

Huisdieren

Als u allergisch bent voor een huisdier, is de beste oplossing het dier het huis uit te doen. Besluit u dit niet te doen, houd het dier dan in ieder geval uit de slaapkamer.

Luchtfilterapparaten hebben geen aangetoond effect op klachten veroorzaakt door allergie. Het aanschaffen van zo'n apparaat wordt niet aangeraden.

Medicijnen

Medicijnen tegen allergie worden verdeeld in beschermende middelen, die continu gebruikt moeten worden en medicijnen die gebruikt worden als er reeds klachten van allergie zijn.

Corticosteroïd bevattende neusnevels

De beschermende middelen zijn meestal corticosteroïd-bevattende neusnevels. Vooral bij klachten van neusverstopping helpen deze medicijnen het best.

Antihistaminica

Antihistaminica helpen snel als er al klachten zijn. Deze medicijnen kunnen gegeven worden als tablet, als neusspray of als oogdruppels/zalf. Bij minder heftige klachten kunnen ook cromoglicaat-bevattende neusspray of oogdruppels worden gebruikt.

Combinatiepreparaat

Sinds 2015 is er een nieuwe neusspray beschikbaar die een bewezen werkzame corticosteroïd-bevattende neusnevel en een antihistaminicum combineert.

Allergische immunotherapie

Door allergische immunotherapie vermindert de gevoeligheid voor het betreffende allergeen, waardoor de allergische reactie minder hevig wordt. Er zijn twee vormen:

- **prikkuur in de bovenarm**

Een prikkuur met allergeen, wordt voornamelijk toegepast bij allergie voor pollen; soms ook voor huisstofmijt en katten. De behandeling vergt 3 tot 5 jaar waarbij meestal 1 x per 4 tot 6 weken een prik moet worden gegeven.

- **smelttabletten onder de tong**

De laatste jaren bestaat er ook sublinguale immunotherapie (allergeenoplossing in een smelttablet onder de tong) voor grassen en huisstofmijt. De tablet moet 1 à 2 minuten onder de tong worden gehouden en daarna doorslikt worden. Vervolgens mag u 5 minuten niet eten of drinken.

Bij de immunotherapie in tabletvorm moet de eerste tablet onder medisch toezicht worden gegeven en kan vervolgens dagelijks de tablet thuis worden ingenomen.

De behandeling moet drie jaar worden voortgezet.

Tot slot

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringspas mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts etc.) gewijzigd, geeft u dit dan door bij de Patiëntenregistratie in de hal op de begane grond van het ziekenhuis. Wij stellen het op prijs als u zich tijdig meldt voor de afspraak.

Vragen

Het is niet mogelijk om op deze voorlichtingspagina alle details van allergie te beschrijven. Het kan zijn, dat u ondanks de uitleg van uw KNO-arts nog vragen heeft of dat u meer informatie wilt. Aarzel dan niet contact op te nemen met uw KNO-arts en om nadere uitleg te vragen.

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de baliemedewerker van de polikliniek.

Bent u van mening dat bepaalde informatie in deze folder onduidelijk is of mist u informatie, dan vernemen wij dat graag. U kunt hiervoor contact opnemen met de polikliniek KNO.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Leiden heeft routenummer 17 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 071 517 8474 tussen 08.30 en 16.30 uur.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp heeft routenummer 19 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 071 582 8051 tussen 08.30 en 16.30 uur.

De polikliniek KNO Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn heeft routenummer 44 en is van maandag tot en met vrijdag telefonisch te bereiken via 0172 467 051 tussen 08.30 en 16.30 uur.

Over Alrijne Zorggroep

Op onze locaties in Leiden, Leiderdorp, Alphen aan den Rijn, Katwijk en Sassenheim, bieden wij de beste zorg dichtbij aan iedere patiënt. En dat doen we samen: met patiënten die de regie over hun eigen leven voeren, met deskundige en betrokken medewerkers, in samenwerking met huisartsen en andere zorgverleners.

Voor meer informatie over Alrijne Zorggroep kunt u terecht op www.alrijne.nl.

Volg ons ook op Twitter, Instagram en Facebook.

Geef uw mening!

Op www.zorgkaartnederland.nl kunt u aangeven hoe u de zorg in Alrijne Ziekenhuis heeft ervaren. Op deze manier kunt u ons helpen de kwaliteit van zorg nog verder te verbeteren.